

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.III.10.622/2016/4.

A tanács tagjai: Dr. Zanathy János
a tanács elnöke
Dr. Magyarfalvi Katalin
előadó bíró
Dr. Farkas Katalin
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Generál Ivett ügyvéd

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
45.M.1760/2015/20.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 45.M.1760/2015/20. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] Az alperes a 2014. december 30-án kelt határozatában megállapította, hogy a felperes által 2014. április 30-án bejelentett foglalkozási megbetegedés nem minősül üzemi balesetnek. Az alperes - a Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatósága által elvégzett kivizsgálás alapján - megállapította, hogy a felperes megbetegedése nem a kórelőzményben hivatkozott arzén- és ólommérgezésből, illetve a munkája során használt favédő szer és Xilamon expozíció miatt alakult ki, ezért az nem minősül a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 52. § (3) bekezdése szerinti foglalkozási eredetű betegségnek.
- [2] A másodfokú társadalombiztosítási szerv az elsőfokú határozatot - az Ebtv. 52. § (3)-(4) bekezdése, a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII.28.) NM rendelet 3. § (1) bekezdése, 5. § (1), (8) és (9) bekezdése, valamint az Ebtv.

végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII.1.) Korm. rendelet (Kr.) 43. § (3) bekezdése alkalmazásával - helybenhagyta.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes keresetében a társadalombiztosítási határozat felülvizsgálatát azért kérte, mert az 1986. november hónapban diagnosztizált polyneuropathia megbetegedése - álláspontja szerint - az 1986. augusztus hónapban, munkavégzés során használt toxikus anyagokkal, arzén- és ólom egészségkárosító hatásával okozati összefüggésben alakult ki.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását arra hivatkozva kérte, hogy a felperes hosszú ideje fennálló megbetegedésének kialakulása - a rendelkezésre álló bizonyítékok, az orvosi vizsgálatok és a korábbi hatósági eljárásokban történt kivizsgálások eredményeként - nem hozható okozati összefüggésbe a néhány napos munkavégzés során használt vegyi anyagokkal.

Az elsőfokú ítélet

- [5] A munkaügyi bíróság a keresetet - az Ebtv. 52. § (3) és (4) bekezdése alkalmazásával - elutasította. Az ítélet indokolása szerint a bíróság azon kérdés eldöntése érdekében, hogy a felperes által megjelölt, 30 évvel korábbi, 5 nap időtartamú munkavégzése, amelynek során különböző vegyi anyagokkal érintkezett, okozati összefüggésbe hozható-e a megbetegedésével, szakértői bizonyítást rendelt el. A perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő véleményét a bíróság aggálymentesnek találta, az ítéletben részletesen ismertetett szakvélemény alapján arra a következtetésre jutott, hogy a munkavégzés során használt, mérgező hatású vegyi anyagok (ólom, arzén, a Xilamon favédőkkel együttes összetevői) az 5 napos expozíciós idő alatt a munkafolyamat során nem vezettek heveny mérgezéshez, vagy idült, krónikus mérgezéshez, azok a felperesnél maradandó egészségkárosodást nem okoztak. A felperes panaszai - az orvosi dokumentációkból kitűnően - már 1986 augusztusa előtt is fennálltak; mindezek miatt a vegyi anyagokkal történt munkavégzés és az utóbb kialakult egészségromlás közötti okozati összefüggés nem bizonyított, a felülvizsgált határozat meghozatalához szükséges tényállás feltárára került, így a határozat nem jogszabálysértő.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását, valamint az alperes költségekben való marasztalását kérte az Ebtv. 51. § (1)-(2) bekezdései és 52. § (1)-(4) bekezdései megsértésére hivatkozva.
- [7] Álláspontja szerint az 1986. novemberi kórházi kezelése során diagnosztizált, azóta is folyamatosan fennálló betegsége az ... Építőipari Szövetkezet munkáltató keretében 1986. augusztusában teljesített munkavégzés, faanyag fertőtlenítési, vegyszeres gombátlanítási munkálatok során elszenvedett toxikus ártalom miatt alakult ki, így annak foglalkozási eredetét az alperesnek el kellett volna ismernie. A felperes megtérítési igényét az időközben felszámolásra került munkáltató tévesen utasította el. A felszámoló tévesen, ... főorvos 1987. augusztus 4-én kelt nyilatkozatával ellentétesen állította az 1999. június 17-i beadványában, hogy a veszélyes anyag használatát nem bizonyította, az utóbbi okirat ugyanis tényként rögzíti, hogy a felperes 1986-ban toxikus anyagokkal került kapcsolatba.
- [8] A felperes szerint a hatóság és a bíróság nem tárta fel teljes körűen a tényállást, ami miatt a határozatok a fennálló betegséggel és az orvosi dokumentációkkal ellentétes megállapításokat

tartalmaznak. Ezt támasztja alá, hogy a perben eljáró igazságügyi orvosszakértő a becsatolt vizsgálati leleteket nem vette teljes körűen figyelembe, a szakvélemény hiányos, ellentmondásos, az orvosi dokumentációval ellentétes következtetéseket tartalmaz. Az ellentmondás a per során nem került feloldásra, a szakvélemény kiegészítése nem lett volna mellőzhető.

- [9] A felperes hivatkozott arra is, hogy a ... által 1987. augusztus 4-én tett azon kijelentést tartalmazó okiratot, amely szerint a felperes 1986-ban átmenetileg toxikus vegyi anyagokkal került kapcsolatba, csupán 13 évvel később bocsátották a rendelkezésére, ezért az okozati összefüggést akkoriban nem állt módjában bizonyítani. Ezen túlmenően a KÖJÁL is tévesen állapította meg 1987-ben, hogy a polyneuropathia nem hozható összefüggésbe a munkaanyagokkal. A ... Kórház 2002. március 26-án kiadott zárójelentése (amely szerint az ólom expozíció és egy alkalommal észlelt intoxicatióra utaló lelet, a polyneuropathiára utaló panaszok és EMG lelet, valamint a hasi panaszok felvetették a porphyrin anyagcsere zavar lehetőségét), ugyancsak nem került kellő súllyal figyelembevételre. Ellentmondásos a szakvélemény amiatt is, mert a korábban folyamatban volt munkaügyi perben beszerzett orvosszakértői vélemény kimondta, hogy a Xilamon faimpregnáló anyag oldószerei előidézhethetnek idegbántalmat, illetve a polyneuropathia kialakulásában lehetett szerepe a munkahelyen használt ilyen vegyi anyagnak. Hiányosan idézte a szakértő a 2015. július 7-én ... főorvos által kiadott ambuláns lap megállapításait is, amely okirat szerint a felperes „csökkent teljesítménye lehet a régi mérgezés hagyatéka”, illetve „korábbi ólommérgezése, különösen túlsúlyával együtt reziduális klinikai tüneteket, effort panaszokat, általános rossz közérzetet okozhat, mivel panaszai, polyneuropathiája azóta áll fenn, panaszokkal kapcsolata lehet”. A felperes álláspontja szerint a fent előadottak a betegség foglalkozási betegséggé minősítését, vagy a szakvélemény kiegészítésének szükségességét alátámasztják.
- [10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes költségekben való marasztalását kérte.
- [11] Álláspontja szerint a felperes előadását a korábbi, valamint a perben beszerzett, aggálymentes szakvélemény nem támasztotta alá. A szakvélemény egyértelmű megállapítást tartalmaz arra nézve, hogy a felperes által említett 5 napos expozíciós idő az adott munkafolyamat során nem vezethetett heveny mérgezéshez, idült (krónikus) mérgezés pedig szóba sem jöhetett a munkafolyamat kivitelezési módját is figyelembe véve. A felperes jelenlegi állapota és a vegyi anyagokkal való munkavégzés közötti okozati összefüggés fennállására vonatkozó kérdésre a szakértő nemleges választ adott, súlyos mérgezés tényét és a munkaképtelenség összefüggését szintén nem találta megállapíthatónak. A szakvélemény rögzíti azt is, hogy az 1986-os megbetegedés a laboratóriumi eredmények alapján sem tekinthető arzén-, vagy ólommérgezésnek, a 8. kérdésre adott válaszban pedig a szakértő úgy fogalmazott, hogy a felperes különböző panaszai már 1986 augusztusa előtt fennálltak. ... igazságügyi toxikológiai szakértőként - a perbeli szakvéleményhez kapcsolódóan - összefoglalóan rögzítette, hogy a felperesnél észlelt elváltozások sorsszerűek, nincsenek összefüggésben az említett nehézfém expozícióval. A perben eljáró szakértő a korábbi vizsgálatok, szakvélemények eredményeit megerősítette, annak alapján az okozati összefüggés nem bizonyított. A szakvélemény kapcsán aggály nem merült fel, további bizonyítási indítvány a felek részéről nem volt; a perben eldöntendő szakkérdésről a bíróság megalapozottan foglalt állást.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [13] A felperes az Ebtv. 51. § (1)-(2) bekezdése és 52. § (1)-(4) bekezdései megsértését állította, felülvizsgálati kérelmében azonban - annak tartalma szerint - nem e rendelkezések helytelen értelmezését, illetve alkalmazását, hanem a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelését, a szakvélemény aggályosságát és további szakértői bizonyítás elmaradását kifogásolta. Erre tekintettel

- a Kúria a jogerős ítéletet - a felülvizsgálati kérelem tartalma szerint [Pp. 3. § (2) bekezdés] - a Pp. 206. § (1) bekezdése és 182. § (3) bekezdése alapján vizsgálta felül.
- [14] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.
- [15] A Kúria töretlen gyakorlata értelmében (BH 1995.193., BH 1999.44., stb.) a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria a KGD 1993.296. számon közzétett eseti döntésében rámutatott arra is, hogy a felülvizsgálati eljárásban, ha olyan eljárási szabálysértés nem történt, ami az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, a megtámadott határozatot hatályában fenn kell tartani; nem állapítható meg eljárási szabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.
- [16] A felperes iratellenességet nem panasztolt, kérelme a rendelkezésre álló bizonyítékok felülmérlegelésére irányult. A felsorolt bizonyítékokat döntése meghozatala során a társadalombiztosítási szerv és a bíróság is figyelembe vette: a másodfokú határozat indokolása és a perben beszerzett szakvélemény tartalmazza a felperes egészségi állapotára, illetve megbetegedésére és annak korábban történt kivizsgálására vonatkozó azon adatokat, amelyek „kellő súllyal” való figyelembe vételét a felperes hiányolta.
- [17] A peradatokból kitűnően a felperes megbetegedésének okait, annak foglalkozási eredetét a hatóságok és - kártérítés iránti munkaügyi perben, illetve a jelen perben - a munkaügyi bíróság is több ízben vizsgálta, ezen eljárások eredményeként olyan határozat, ami az 1986. augusztusi munkavégzés és a megbetegedés közötti okozati összefüggést megállapította volna, nem született. A felperes perbeli állítását az orvosi dokumentációból kiragadott mondatokkal, a kezelőorvosok által is jellemzően feltételes módon megfogalmazott állításokkal kívánta alátámasztani, az e körben megjelölt bizonyítékok azonban nem voltak alkalmasak arra, hogy a bíróságban a munkaügyi hatóság által lefolytatott vizsgálat megállapításait és az igazságügyi orvosszakértői vélemény megalapozottságát illetően kétséget keltsenek. A perben eljáró szakértői szerv a felperes személyes vizsgálata és teljes orvosi dokumentációja ismeretében alakította ki álláspontját, véleménye a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal nem állt ellentétben.
- [18] A Kúria - a Pp. 182. § (3) bekezdése alkalmazása kapcsán - korábban számos határozatában (pl. Mfv.III.10.168/2013/3., Mfv.III.10.758/2013/6.) rámutatott arra, hogy a Pp. szakértői bizonyítást szabályozó rendelkezése abban az esetben teszi lehetővé, egyben a bíróság kötelezettségévé további szakértői bizonyítás elrendelését, ha a szakvélemény aggályos: homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér.
- [19] A jelen perben jogi képviselővel eljáró felperes az igazságügyi orvosszakértői véleményt nem fogadta el, további szakértői bizonyítást azonban nem indítványozott. A rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétben nem álló szakvéleménynek - a fent kifejtettek szerint - nem volt olyan aggálya, ami további szakértői bizonyítás elrendelését indokolta volna, arra az orvosszakmai kérdések megítéléséhez kellő szakértelemmel nem rendelkező felperes állításai sem adtak alapot.
- [20] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [21] A felperes az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megtérítésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles.
- [22] A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről az Ebtv. 75/A. §-a alapján határozott.
- [23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2016. október 24.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő